

## แบบรายงานผล

การตรวจราชการและติดตามประเมินผลการจัดการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ

รอบที่ ๒ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

หน่วยงาน สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดลำพูน

นโยบายการตรวจ : การลดภาระนักเรียนและผู้ปกครอง

### ๑๐. ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๑๐.๑ การวิเคราะห์สถานการณ์ในพื้นที่ ในการขับเคลื่อนการดำเนินงานผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

หน่วยงานทางการศึกษาในจังหวัดลำพูน ได้ ส่งเสริม สนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เพื่อให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการนำไปประยุกต์ใช้สำหรับการประกอบอาชีพ การเป็นผู้ประกอบการ สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ รวมถึงสามารถนำไปใช้ในการหารายได้ระหว่างเรียนได้ ส่งเสริมสนับสนุนให้สถานศึกษาในสังกัดจัดการเรียนการสอนเสริมทักษะอาชีพให้กับนักเรียน

๑๐.๒ ผลการดำเนินงานการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ (Learn to Earn)

๑) การพัฒนาทักษะอาชีพ ทักษะการเป็นผู้ประกอบการ ให้แก่ผู้เรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและระดับอาชีวศึกษา เพื่อการมีรายได้ระหว่างเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ได้ดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายฯ ผู้เรียนเรียนรู้และมีรายได้ระหว่างเรียน ผ่านกระบวนการ Re ๕ Steps ดังนี้

**ขั้นตอนที่ ๑ การทบทวนและจัดกลุ่ม Re๑ : Review & Classifies** ทบทวนผลการดำเนินงาน และวิเคราะห์สภาพปัจจุบัน ปัญหาการดำเนินการในปีงบประมาณที่ผ่านมาให้สอดคล้องกับนโยบายและจุดเน้นของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ประจำปีงบประมาณ ๒๕๖๗ – ๒๕๖๘ แล้วจัดกลุ่มสถานศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาให้เหมาะสมตรงตามสภาพจริง ขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพนักเรียนด้านทักษะอาชีพ คัดกรองจัดประเภทเป็นรายโรงเรียน ด้วยวิธีการดังนี้

๑. สสำรวจข้อมูลความร่วมมือของสถานศึกษาในสังกัดที่ได้ดำเนินการส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ การฝึกประสบการณ์ ด้านทักษะอาชีพ ร่วมกับสถาบันทางการศึกษา/หน่วยงาน/องค์กร ต่าง ๆ

๒. วิเคราะห์ข้อมูลจำนวนนักเรียนออกกลางคัน สาเหตุที่ออกกลางคัน และทางเลือกของเด็กนักเรียนหลังออกจากระบบการศึกษา

๓. จัดประชุม (Group Interview) เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำของผู้เรียน ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาจาก ๔๔ โรงเรียน ผู้แทนบุคลากรของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน (ผู้บริหารการศึกษา ศึกษาพิเศษ บุคลากรกลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา)

ผลการวิเคราะห์จัดประเภทสถานศึกษาจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมาออกเป็น ๒ กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทั่วไป และกลุ่มต้นแบบ

**ขั้นตอนที่ ๒ ปรับเปลี่ยนและกำหนดเป้าหมายในการพัฒนา Re๒ : Re-construct to Goal**

ศึกษาข้อมูลองค์กรที่ประสบความสำเร็จเป็นต้นแบบในการพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำ ทั้งระดับเขตพื้นที่ และระดับสถานศึกษา โดยการนำมาประยุกต์ใช้ให้สอดคล้องกับบริบทของจังหวัดลำปาง และจังหวัดลำพูน และกำหนดเป้าหมายสำคัญของการพัฒนา คือ การเชื่อมโยงทุกโอกาสเพื่อให้ผู้เรียนได้รับโอกาสเข้าถึงการศึกษา แหล่งเรียนรู้ และการฝึกอาชีพที่หลากหลายเหมาะสมตามศักยภาพ เพื่อให้มีทักษะในการดำเนินชีวิต สามารถพึ่งตนเองได้

### **ขั้นตอนที่ ๓ การดำเนินงานด้วยกิจกรรมที่หลากหลาย Rem : Real various Activities**

เมื่อมีเป้าหมายการพัฒนาที่ชัดเจนแล้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ให้สถานศึกษาในสังกัดทุกแห่งจัดกิจกรรมที่หลากหลาย ทั้งการอบรมให้ความรู้ การฝึกประสบการณ์ การศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ การเข้าถึงการฝึกงาน การสอนงาน และการแนะแนวอาชีพ เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำ โดยให้สถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้องร่วมกันออกแบบกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพบริบทของตนเอง ประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่าย บันทึกความเข้าใจ (MOU) เพื่อรับการสนับสนุน ด้านทรัพยากร องค์กรความรู้ และด้านบุคลากรจากสถาบันการอาชีวศึกษา สถาบันอุดมศึกษา หน่วยงานภาครัฐ องค์กร ชุมชน ท้องถิ่น เพื่อเพิ่มศักยภาพในการเสริมสร้างทักษะขั้นพื้นฐานที่สามารถนำไปปรับใช้ได้กับงานทุกประเภท ไปจนถึงทักษะทางวิชาชีพ และทักษะเชิงเทคนิค

### **ขั้นตอนที่ ๔ ส่งเสริมและสนับสนุน Re๔ : Recommend & Support**

โดยส่งเสริม สนับสนุน จัดเวทีการเสนอผลผลิตทางด้านอาชีพ แสดงความสามารถ และศักยภาพ ของโรงเรียนและผู้เรียน ส่งเสริมสนับสนุนการเรียนรู้ การมีทักษะให้กลายเป็นการมีรายได้ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษามีระบบการดูแลช่วยเหลือที่เข้มแข็ง กำกับติดตามและประเมินผล โดยคณะกรรมการที่แต่งตั้งจากพื้นที่การศึกษา ศึกษาในเทศก์ เครือข่ายการดำเนินการในกระบวนการนิเทศภายในและภายนอก สถานศึกษา เพื่อสร้างขวัญกำลังใจ แนะนำ สนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาให้สถานศึกษายกระดับ เป็นกลุ่มต้นแบบ สะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ หรือผลงานที่เป็นแบบอย่างได้

### **ขั้นตอนที่ ๕ การรายงาน สะท้อนผล Re๕ : Report to BP. & Reflex**

จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนนำเสนอผลการปฏิบัติที่ดีเลิศ เผยแพร่ประชาสัมพันธ์ ขยายผล สร้างเครือข่าย สู่การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ให้การชื่นชม ยกย่อง และให้รางวัลเพื่อสร้างขวัญกำลังใจในการพัฒนาให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป (กำลังดำเนินการ)

๒) การแสวงหาเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาทวิภาคี เพื่อให้ผู้เรียนมีสมรรถนะวิชาชีพที่ตรงกับความต้องการของสถานประกอบการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาได้ทำ MOU กับหน่วยงานและสถานประกอบการในจังหวัดลำปางและจังหวัดลำพูน รวมทั้งเครือข่ายต่าง ๆ ในการส่งเสริม สนับสนุนให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้และสัมผัสประสบการณ์เพื่อค้นพบอาชีพและมีแนวทางในการประกอบอาชีพได้ตรงตามความถนัดและความต้องการของตนเอง ดังนี้

จังหวัดลำพูน MOU เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนจักรคำคณาทร จังหวัดลำพูน มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะอาชีพ จำนวน ๔ หน่วยงาน ได้แก่

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
๒. วิทยาลัยสารพัดช่างลำพูน
๓. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ลำปาง

๔. สถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

จังหวัดลำปาง MOU เมื่อวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนบุญญาวาศวิทยาลัย มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะอาชีพจำนวน ๔ หน่วยงาน ได้แก่

๑. มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ลำปาง
๒. วิทยาลัยสารพัดช่างลำปาง
๓. วิทยาลัยพยาบาล บรมราชชนนี ลำปาง
๔. สถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดลำปาง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลำปาง เขต ๑ ได้แสวงหาเครือข่ายความร่วมมือกับสถาบันอาชีวศึกษาในจังหวัดลำปางเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ทักษะอาชีพ ให้นักเรียนมีความรู้ในการค้นพบตัวเองว่า มีความถนัดและความสามารถในด้านใด เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดเส้นทางการศึกษาต่อและการมีงานทำ และได้ร่วมมือกับสำนักงานจัดหางานจังหวัดลำปาง ดำเนินโครงการ “เพิ่มทักษะด้านอาชีพของนักเรียนครอบครัวยากจน ที่ไม่ได้เรียนต่อหลังจบการศึกษาภาคบังคับ” เพื่อผลักดันเข้าสู่ตลาดแรงงาน

๓) การจัดเก็บข้อมูลจำนวนผู้เรียนได้รับการพัฒนาด้านการสร้างทักษะอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน จบแล้วมีงานทำ

สังกัด	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาด้านการสร้างทักษะอาชีพ (คน)	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาด้านการสร้างทักษะอาชีพและมีรายได้ระหว่างเรียน (คน)	จำนวนผู้เรียนที่ได้รับการพัฒนาด้านการสร้างทักษะอาชีพ จบแล้วมีงานทำ (คน) (กลุ่มเป้าหมาย ผู้เรียนที่สำเร็จการศึกษา ชั้น ม.๖, ปวช. และ ปวส. ปีการศึกษา ๒๕๖๖)
สพป....	๙,๕๒๖	๒๐๐	
สพม...	๙๖๕	๓๕๑	
ศกศ.	๔๖	-	
สกร.	๕๕๐	๑๒๕	
สอจ.	๓	๑,๖๖๘	๑๐๐๗
สช.	-	-	-
รวม	๑๑,๐๙๐	๒,๓๔๔	-

๑๐.๓ ปัญหาอุปสรรค แนวทางการแก้ไขปัญหา และผลที่คาดว่าจะได้รับ

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไขปัญหา	ผลที่คาดว่าจะได้รับ
๑.นักเรียนนักศึกษาบางคนยังไม่มีความเข้าใจเป้าหมายชัดเจนในการเป็นผู้ประกอบการ	๑.ส่งเสริมสนับสนุนให้นักเรียนใช้สื่อ และนำสื่อต่าง ๆ ในด้านอาชีพ การเป็นผู้ประกอบการที่หลากหลายให้นักเรียน นักศึกษารู้จักและค้นหาตัวเอง	๑.นักเรียน นักศึกษา มีจุดมุ่งหมายและการเป็นผู้ประกอบการในอนาคต
๒.สถานประกอบการอาจไม่มีความเข้าใจการจัดการศึกษาระบบทวิภาคี รวมไปถึงการสนับสนุนทรัพยากรให้กับสถานศึกษา	๒.ดำเนินการประชุมและจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการ	๒.ความร่วมมือที่ดีระหว่างสถานประกอบการและสถานศึกษา
๓.ผู้เรียนยังขาดทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการฝึกงานหรือการทำงานในบางทักษะ	๓.จัดฝึกอบรมและการฝึกทักษะพื้นฐานก่อนการฝึกงานให้กับผู้เรียน	๓.ผู้เรียนมีทักษะจำเป็นต่อการฝึกงานเพิ่มขึ้นและมีโอกาสในการทำงานทำหลังจากสำเร็จการศึกษา

๑๐.๔ ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

๑. **ด้านนโยบาย** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ได้กำหนดจุดเน้นที่ชัดเจนในการพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำ โดยเชื่อมโยงทุกโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้และสั่งสมประสบการณ์ในการสร้างอาชีพและการมีงานทำ

๒. **ด้านบุคลากร** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน ได้ส่งเสริมให้บุคลากรในสังกัดได้รับการพัฒนา ทั้งความรู้และประสบการณ์ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำ ได้อย่างเหมาะสม รวมทั้ง ได้ส่งเสริมสร้างขวัญกำลังใจ แนะนำ สนับสนุนให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาให้สถานศึกษายกระดับเป็นกลุ่มต้นแบบ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีนวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ที่ประสบความสำเร็จ หรือผลงานที่เป็นแบบอย่างได้ ในงานมัธยมฯ ในวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๗ ณ โรงเรียนลำปางกัลยาณี

๓. **ด้านเครือข่าย** สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาลำปาง ลำพูน มีเครือข่ายที่ส่งเสริม สนับสนุนการขับเคลื่อนการพัฒนาทักษะอาชีพและการมีงานทำ โดยได้ทำ MOU กับหน่วยงานและสถานประกอบการ ในการสนับสนุนทรัพยากรที่เพียงพอและเหมาะสมสำหรับผู้เรียน

๑๐.๕ ข้อเสนอแนะ

๑. พัฒนาข้อตกลงความร่วมมือระหว่างสถานศึกษาและสถานประกอบการให้มีความชัดเจน
๒. การสร้างเครือข่ายภายนอกที่มีองค์ความรู้ทันสมัยสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงมาเป็นวิทยากรให้กับผู้เรียนมากขึ้น

๑๐.๖ รูปแบบ แนวทาง หรือนวัตกรรม ที่คิดว่าเป็นต้นแบบหรือแบบอย่างที่ดี (ถ้ามี)

\*\*\*\*\*